

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาโอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากสวนภูมิภาคและสวนกลาง เปรียบเทียบกับโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย โดยใช้ตัวอย่างประชากรจำนวน 884 คน ที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่า ในปีการศึกษา 2517 และสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2518 ซึ่งจัดสอบโดยทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาโอกาส (Probability) การสอบคัดเลือกผ่านมีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย และโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ทดสอบความมีนัยสำคัญระหว่างโอกาสสอบคัดเลือกผ่านมีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยกับโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ด้วยการทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2 - test) หาสัดส่วนและร้อยละของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย จำแนกตามภาคที่สำเร็จการศึกษา ภูมิภาค และสถานภาพส่วนตัวอันได้แก่ เพศ และอาชีพบิดามารดา

ขอค้นพบ

ขอค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จำแนกออกเป็น 3 ลักษณะตามประเภทของตัวแปรที่ทำการศึกษา ดังนี้คือ

ภาคที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา

1. โอกาสการสอบคัดเลือกผ่านมีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากสวนภูมิภาค (.252) ต่ำกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย (.309) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโอกาสสอบคัดเลือกได้ (.167) ต่ำกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โอกาสสอบคัดเลือกได้ของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากสวนกลาง

(.372) สูงกว่าโอกาสที่ควรได้ศึกษาในมหาวิทยาลัย (.309) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. โอกาสสอบคัดเลือกผ่านมีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากสวนภูมิภาค (.181) ต่ำกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย (.309) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาแผนกวิทยาศาสตร์ จากภาคกลางและภาคตะวันตก มีโอกาสสอบคัดเลือกได้ (.219 และ .160) ต่ำกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษา (.417) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แผนกศิลปะจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีโอกาสสอบคัดเลือกได้ (N) ต่ำกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษา (.269) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โอกาสสอบคัดเลือกได้ของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่าจากสวนกลาง (.371) สูงกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย (.309) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. โอกาสการสอบคัดเลือกผ่านมีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ของผู้มีภูมิลำเนา เพศ และอาชีพบิดามารดาต่างกัน แต่สำเร็จการศึกษาจากสวนการศึกษาเดียวกัน ต่างจากโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยในภาคการศึกษานั้น อย่างไม่มีนัยสำคัญ

4. จำนวนผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยที่สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากสวนกลาง มีร้อยละ 57.1 และ 81.0 ที่สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีร้อยละ 3.7 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากภาคตะวันตก มีร้อยละ 7.7

ภูมิลำเนา

1. โอกาสการสอบคัดเลือกผ่านมีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ของผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในสวนภูมิภาค (.263) ต่ำกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย (.309) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โอกาสสอบคัดเลือกได้ของผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในสวนกลาง (.380) สูงกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย (.309) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. โอกาสการสอบคัดเลือกผ่านมีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ของเพศชาย ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคต่าง ๆ แตกต่างจากโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

(.308) อย่างไม่มีนัยสำคัญ แต่เพศหญิงที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนภูมิภาคมีโอกาสสอบคัดเลือกได้ (.236) ต่ำกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย (.309) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เพศหญิงที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนกลางมีโอกาสสอบคัดเลือกได้ (.413) สูงกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษา (.309) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โอกาสสอบคัดเลือกได้ของเพศชายและเพศหญิงที่อยู่ในภูมิลำเนาเดียวกัน แตกต่างจากโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของภูมิลำเนานั้น ๆ อย่างไม่มีนัยสำคัญ

3. โอกาสการสอบคัดเลือกผ่านมีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ของผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนภูมิภาค ต่ำกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย (.270) อย่างไม่มีนัยสำคัญ แต่โอกาสสอบคัดเลือกได้ของผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนกลาง (.413) สูงกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนในสาขาวิชาอื่น ๆ ผู้มีภูมิลำเนาต่างกัน มีโอกาสสอบคัดเลือกได้แตกต่างจากโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษา อย่างไม่มีนัยสำคัญ

4. จำนวนผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนกลางมีร้อยละ 48.4 ผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ร้อยละ 5.5 เท่ากัน สัดส่วนของชายและหญิงที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนกลางเป็น 48.4 : 57.6 สัดส่วนของชายและหญิงที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนภูมิภาคเป็น 56.7 : 43.3

สถานภาพส่วนตัว

1. โอกาสสอบคัดเลือกผ่านมีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของชายและหญิง (.308 และ .309) แตกต่างจากโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย อย่างไม่มีนัยสำคัญ และเมื่อพิจารณาแยกตามสาขาวิชาปรากฏว่า โอกาสสอบคัดเลือกได้ของชายและหญิงในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (.344 และ .194) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ (.424 และ .346) และสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (.260 และ .348) แตกต่างจากโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยในสาขาคังกล่าว อย่างไม่มีนัยสำคัญ แต่ในสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ชายมีโอกาสสอบคัดเลือกได้ (N) ต่ำกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในสาขา

วิชานั้น (.320) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. โอกาสสอบคัดเลือกผ่านมีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของผู้ที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย (.327) รับราชการ (.262) เกษตรกรรม (.266) รับจ้าง (.324) และอื่น ๆ (.361) แตกต่างจากโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย (.309) อย่างไม่มีนัยสำคัญ และเมื่อพิจารณาในแต่ละสาขาวิชา พบว่า ผู้ที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพต่าง ๆ กัน มีโอกาสสอบคัดเลือกได้แตกต่างจากโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในสาขานั้น ๆ อย่างไม่มีนัยสำคัญเช่นกัน

3. จำนวนผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพ เป็นชายร้อยละ 63.4 และ 80.0 สาขาวิชามนุษยศาสตร์ เป็นหญิงร้อยละ 100 ส่วนในสาขาสังคมศาสตร์ชายและหญิงมีจำนวนร้อยละ 41.4 และ 58.6

ในจำนวนผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้เป็นผู้ที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 52 ผู้ที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 19.4 รับจ้าง ร้อยละ 12.8 อื่น ๆ ร้อยละ 8.1 และเกษตรกรรม ร้อยละ 7.7

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดย เฉพาะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากส่วนการศึกษาที่ต่างกัน มีโอกาสสอบคัดเลือกผ่านมีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างจากโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญ และผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากส่วนกลางมีโอกาสสอบคัดเลือกได้สูงกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญเสมอ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากส่วนกลางมีโอกาสสอบคัดเลือกได้สูงกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากส่วนภูมิภาค แม้ว่าจะได้มีการศึกษาถึงตัวประกอบอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการสอบคัดเลือกได้ อาทิเช่น ภูมิลำเนา เพศ หรืออาชีพบิดามารดา แต่กลับปรากฏว่าผู้ที่มีองค์ประกอบเหล่านั้นต่างกัน แต่สำเร็จการศึกษาจากส่วนการศึกษาเดียวกัน แม้จะมีโอกาสสอบคัดเลือกได้แตกต่างจาก

โอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในส่วนการศึกษานั้น ๆ แต่ก็เป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญ จะมีก็แต่ผู้ที่มิถุมิลาเนาต่างกันและสำเร็จการศึกษาจากส่วนการศึกษาที่ต่างกันจึงมีโอกาสสอบคัดเลือกได้ต่างกัน ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนกลางซึ่งเกือบทุกคนสำเร็จการศึกษาจากส่วนกลาง มีโอกาสสอบคัดเลือกได้สูงกว่าผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนภูมิภาค ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วมีจำนวนไม่ถึงครึ่งที่สำเร็จการศึกษาจากส่วนกลาง¹ นอกนั้นสำเร็จการศึกษาจากภูมิลำเนาของตน และผู้ที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพต่างกัน แม้จะมีโอกาสสอบคัดเลือกได้ต่างจากโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษา แต่ก็เป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จึงอาจสรุปได้ว่า คุณภาพของสภาพแวดล้อมทางการศึกษา โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีส่วนสำคัญยิ่งต่อโอกาสการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมากกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ และเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในส่วนกลางมีคุณภาพดีกว่าในส่วนภูมิภาคโดยเฉลี่ย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของคริสโตเฟอร์ เจนส์² (Christopher Jencks) เกี่ยวกับเรื่องชั้นของสังคมและการศึกษาชั้นสูงว่า ผู้ที่ได้ศึกษาในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมดีในเมือง จะมีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัย มากกว่าผู้ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมด้อยกว่าในชนบท และผู้ที่ได้เข้าศึกษาในวิทยาลัยที่ดีก็มีโอกาสได้เรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไปอีก มากกว่าผู้ที่ได้เข้าศึกษาในวิทยาลัยที่มีคุณภาพด้อยกว่า นอกจากนี้ยังมีการวิจัยของคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ³ อารีรัตน์ บุญญลักษม์⁴ คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา⁵ และบทความ

¹ จากตารางที่ 65 ในภาคผนวก ข.

² Christopher Jencks, *op. cit.*, p. 71.

³ คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

⁴ อารีรัตน์ บุญญลักษม์ เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

⁵ คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา เรื่องเดียวกัน, หน้า 43-73.

ของ ดร. กมล สุประเสวี⁶ ที่ว่า โรงเรียนที่อยู่ในส่วนภูมิภาคของประเทศไทยส่วนใหญ่ ยังคงมีคุณภาพด้อยกว่าโรงเรียนในส่วนกลางทั้งในระดับประถมและมัธยม เพราะสถานศึกษาในชนบทมักขาดครูที่มีคุณภาพและความถนัดในการสอนวิชาเฉพาะ ขาดวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ขาดการบริหารที่ดี และได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณน้อยกว่าโรงเรียนในตัวเมือง นอกจากนี้คุณภาพของโรงเรียนที่ทำให้คุณภาพของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาต่างกันแล้ว โอกาสในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมของผู้ที่ศึกษาอยู่ในส่วนกลางยังมีมากกว่าผู้ที่ศึกษาอยู่ในส่วนภูมิภาค อันอาจทำให้เกิดความแตกต่างทางโอกาสการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่ออีกด้วย

มีข้อที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งเกี่ยวกับโอกาสสอบคัดเลือกได้ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากส่วนการศึกษาเดียวกัน แต่มีภูมิลำเนา เพศ และอาชีพบิดามารดาต่างกัน คือโอกาสสอบคัดเลือกได้ในแต่ละภาคการศึกษาแตกต่างจากโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในภาคนั้น ๆ อย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าบุคคลจะมีถิ่นกำเนิดหรือชั้นของสังคมแตกต่างกันอย่างไร แต่ก็มีโอกาสได้รับการศึกษาในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีคุณภาพอยู่ในระดับเดียวกัน ย่อมมีโอกาสที่จะพัฒนาความสามารถส่วนบุคคลให้ทัดเทียมกันได้

แต่เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่เยาวชนไทยซึ่งส่วนใหญ่มีกำลังปัญหาความสามารถที่จะศึกษาต่อในระดับสูงได้ ยังไม่ได้รับความเสมอภาคในการกระจายโอกาสทางการศึกษาเท่าที่ควร เนื่องจากการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับสูงนั้นยังใช้วิธีการสอบคัดเลือกที่วัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ทำให้บุคคลที่ได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจากสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ต่างกันมีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างกันด้วย ซึ่งไม่ใช่ความผิดของตัวผู้เรียน หากเป็นความผิดของการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาให้มีคุณภาพทัดเทียมกันไม่ได้ จากจำนวนผู้มีสิทธิ์สอบและผู้สอบคัดเลือกได้ในการวิจัยครั้งนี้ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษา

⁶ กมล สุประเสวี เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

ของสภาการศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2512-14⁷ และของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ในปีการศึกษา 2516⁸ พบว่า ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในแต่ละปีการศึกษานั้น มาจากกลุ่มที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย และมีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนกลางมากที่สุด กลุ่มที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจากสถานภาพทางเศรษฐกิจของบิดามารดา ทำให้ไม่สามารถส่งเสียบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับได้มากนัก นอกจากนี้ทัศนคติ ค่านิยม และความเข้าใจถึงความสำคัญของการศึกษาในระดับสูงภายใน กลุ่มหรือระหว่างกลุ่มสังคมยังคงต่างกันอยู่มาก ดังเช่นการวิจัยของโออีซีดี(OECD)⁹ เกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษาที่พบว่า ลักษณะของสังคมมีผลต่อโอกาสที่นักเรียนจะได้เรียนสูง ทั้งนี้ เพราะทัศนคติของกลุ่มสังคมที่ได้รับถ่ายทอดกันมามีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของเด็ก ซึ่งจะมีอิทธิพลสูงกว่าการตัดสินใจของเด็กเอง เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีการศึกษาคือยอมมีแรงจูงใจในทางการศึกษาสูงกว่าเด็กที่มาจากชนชั้นที่ต่ำกว่า

อย่างไรก็ดี ผลการวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่า โดยทั่วไปแล้วความแตกต่างระหว่างเพศไม่ได้ทำให้เกิดความแตกต่างในความเสมอภาคทางการศึกษาในประเทศไทย เพราะโดยทั่วไปแล้วไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงจะมีโอกาสและมีจำนวนผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกันเลย จะมีบ้างก็เพียงแต่ในระดับสาขาวิชา ซึ่งถือเป็นเรื่องของค่านิยมและความถนัดในสาขาวิชานั้น ๆ ผลการวิจัยนี้ต่างจากผลการวิจัยของยูเนสโก (UNESCO)¹⁰ ที่พบว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคทางการศึกษาของกลุ่ม

⁷สภาการศึกษาแห่งชาติ เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

⁸ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

⁹OECD, op. cit., p. 17.

¹⁰UNESCO, op. cit., p. 6.

ประเทศในเอเชีย ออสเตรเลีย และแอฟริกา คือความแตกต่างระหว่างเพศ และการวิจัยของ คีล โวลเฟิล (Dael Wolfle)¹¹ ที่พบว่า สักส่วนของชายที่ได้เข้าศึกษาในระดับวิทยาลัยใน อเมริกาสูงกว่าหญิง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าวที่พบว่า โอกาสสอบคัดเลือกผ่านและจำนวนผู้มีสิทธิ์เข้า ศึกษาในมหาวิทยาลัยของผู้สำเร็จการศึกษาจากสวนภูมิภาคและผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในสวน ภูมิภาคน้อยกว่าเท่าที่ควร ดังนั้นจึงน่าที่จะได้มีการ

1. ส่งเสริมให้มีการปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมทางด้านการศึกษาให้กับประชาชน ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในสวนภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทให้เข้าใจถึงความจำเป็นและ ความสำคัญของการศึกษาทุกระดับ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องพยายามเพิ่มสวัสดิการการศึกษา ในสวนภูมิภาคให้มากขึ้นกว่าเท่าที่เป็นอยู่ เพราะโดยทั่วไปแล้วผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในสวนภูมิภาค ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่สู้ดีนัก จำเป็นที่ จะต้องใช้เงินทองที่หามาได้เพื่อปากท้อง ถึงแม้ว่าเขาจะเข้าใจถึงความสำคัญทางด้าน การศึกษาก็เพียงไรก็ตาม แต่ความอยุ่รอดเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่เขาจำเป็นต้องนึกถึงก่อน เสมอ

2. เสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในสวนภูมิภาคให้ มีคุณภาพทัดเทียมกับในส่วนกลาง เพื่อความเป็นธรรมในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อใน มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าจะมีการใช้คะแนนสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็น เครื่องตัดสินในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย คุณภาพของการศึกษาใน โรงเรียนและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ยังมีบทบาทสำคัญมากขึ้น เพราะจะไม่เป็นการยุติธรรม

¹¹Dael Wolfle, op. cit., p. 232.

โดยถ้าบุคคลที่มีความสามารถเท่ากันแต่เผชิญไปศึกษาในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีคุณภาพต่างกัน จนเป็นเหตุให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่างกัน ทำให้โอกาสในการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างกันไปด้วย ทั้ง ๆ ที่ไม่ควรจะเป็นเช่นนั้น

3. ในช่วงเวลาที่ยังไม่สามารถปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในแต่ละส่วน การศึกษาให้มีคุณภาพทัดเทียมกันได้ ก็จำเป็นต้องหาวิธีการอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดความเสมอภาคของโอกาสการศึกษาขั้นสูงขึ้น เช่น กำหนดจำนวนผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยให้เป็นสัดส่วนกับจำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และต้องการจะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค ตามภาคที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งจะเป็นผลใหญ่ที่มีผู้มีฐานะอยู่ในส่วนภูมิภาคไม่ต้องเข้ามาศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาในสวนกลาง เป็นการช่วยลดปัญหาอื่นลงไปได้มาก และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะได้ทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่นของตนตามความมุ่งหมายของการตั้งมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคอีกด้วย

4. ควรจะได้มีการศึกษาถึง

4.1 โอกาสการสอบคัดเลือกผ่านผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยทำนองนี้ ในปีการศึกษาต่อ ๆ ไป เพื่อทราบถึงแนวโน้มหรือความเปลี่ยนแปลงของโอกาสดังกล่าว

4.2 โอกาสการเข้าศึกษาในวิทยาลัยของรัฐ เปรียบเทียบกับวิทยาลัยเอกชน เพื่อทราบถึงความแตกต่างของโอกาสดังกล่าว

4.3 โอกาสสำเร็จการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของผู้ที่มีความแตกต่างในภาคที่สำเร็จการศึกษา เพศ และสถานภาพส่วนตัว

เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายวางแผนการศึกษาต่อไป